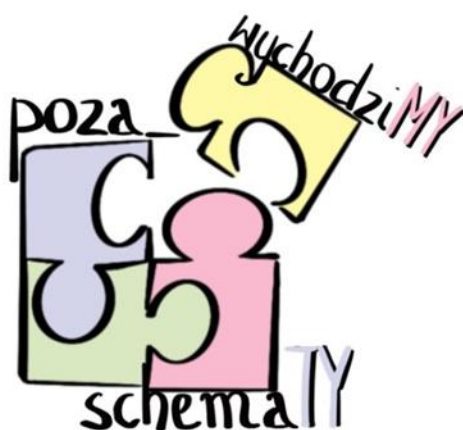

SAVOIR-VIVRE W SZKOLE

INSTRUKCJA OBSŁUGI

klasa piąta

Katarzyna Trembaczowska-Brom, Irena Węgrzyn

Spis treści

Wprowadzenie	2
Przygotowanie.....	4
Realizacja scenariusza W KLASIE	5
CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ?	5
Cele dydaktyczne.....	5
Cele wychowawcze	5
Opis przebiegu lekcji z określeniem etapów.....	6
W KLASIE	6
ETAP WSTĘPNY.....	6
ETAP GŁÓWNY.....	7
ETAP KOŃCOWY	9
Realizacja scenariusza POZA KLASĄ.....	10
CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ?	10
W DOMU	10
ZAŁĄCZNIK NR 1	11
ZAŁĄCZNIK NR 2	12
ZAŁĄCZNIK NR 3	13
ZAŁĄCZNIK NR 4	14
ZAŁĄCZNIK NR 5	15
ZAŁĄCZNIK NR 6	16
ZAŁĄCZNIK NR 7	17

INSTRUKCJA OBSŁUGI MODUŁU: Savoir-vivre w szkole

Wprowadzenie

Nauczycielu, przed Tobą zestaw do realizacji modułu SAVOIR-VIVRE W SZKOLE. Moduł podzielony jest na 3 części.

- Pierwsza, to scenariusz W KLASIE opracowany do realizacji podczas 45 minut; na jednej lekcji zajęć z wychowawcą.
- Druga część to scenariusz realizowany POZA KLASĄ podczas jednego dnia lekcyjnego (podczas wejścia do szkoły, przerw itp.).
- Część trzecia to zadania dla ucznia do realizacji W DOMU. Materiały dla ucznia są zamieszczone na stronie internetowej <https://wychodzimypozaschematy.pl/> Znajdują się w nich ćwiczenia interaktywne, sketchnotki, filmik rysunkowy oraz wierszyk, aby uczeń mógł w domu w dowolnym czasie wrócić i przypomnieć sobie zrealizowane treści.

Do modułu SAVOIR-VIVRE W SZKOLE została przygotowana sketchnotka, którą należy wywiesić w sali lekcyjnej, aby z niej korzystać podczas lekcji wychowawczej czy na innych zajęciach. Sketchnotka powinna być zawieszona w klasie przez cały okres realizowania modułu.

Na stronie <https://wychodzimypozaschematy.pl/> znajdziemy:

- a) scenariusz oraz załączniki do niego,

- b) sketchnotkę,
- c) nagrany wiersz,
- d) prezentację genial.ly, pomoc w realizacji scenariusza W KLASIE,
- e) zadania podsumowujące.

Moduł SAVOIR-VIVRE W SZKOLE wpisuje się w następujące obszary programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- Podejmowanie działań zmierzających do wyrównywania szans.
- Wspomaganie rodziny w procesie wychowania.
- Wspomaganie ucznia w pracy nad sobą.
- Systematyczne doskonalenie języka komunikacji z uczniami.
- Dbłość o piękno i kulturę języka ojczystego.
- Kształtowanie postaw społeczno-moralnych.
- Kształtowanie właściwych postaw i pożądanych cech osobowości członków społeczności szkolnej, takich jak: szlachetność, zaangażowanie społeczne.

Można go także zrealizować w ramach Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- Komunikacja interpersonalna.

Moduł SAVOIR-VIVRE W SZKOLE skorelowany jest z podstawą programową i realizuje zagadnienia z następujących przedmiotów:

- język polski — kultura języka,
- plastyka – plakat.

Przygotowanie

1 tydzień wcześniej, przed realizacją zapoznaj się z instrukcją modułu SAVOIR-VIVRE. Zawiadom rodziców o planowanych zajęciach.

3 dni przed lekcją W KLASIE przygotuj dla uczniów duże kartki, np. formatu A1, A0, które będą wykorzystywane do przygotowania plakatu prezentującego zasady savoir-vivre. Uczniowie pracują w grupie. Przygotuj tyle kartek, na ile grup planujesz podzielić klasę.

2 dni przed lekcją W KLASIE przerysuj schemat plakatu z ZAŁĄCZNIKA NR 1.

1 dzień przed lekcją W KLASIE sprawdź, czy w sali jest połączenie z Internetem i tablica multimedialna lub rzutnik. Wydrukuj karty pracy i skseruj odpowiednią liczbę dla swojego oddziału.

1 dzień przed realizacją części POZA KLASĄ na terenie szkoły przygotuj karty pracy – ZAŁĄCZNIK NR 7.

Realizacja scenariusza W KLASIE

CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ?

- Laptop z dostępem do Internetu i podłączony do projektora / tablicy multimedialnej oraz głośniki.
- Załączniki wydrukowane dla każdego ucznia.
- Skserowane scenki / dialogi w takiej liczbie, aby uczniowie mogli je wykorzystać przy odgrywaniu scenek.

Podczas lekcji uczniowie ćwiczą umiejętności interpersonalne.

Cele dydaktyczne

Uczennica / Uczeń:

- a) stosuje zasady dobrego wychowania podczas powitania,
- b) stosuje zasady dobrego wychowania podczas rozmowy,
- c) zachowuje się podczas lekcji zgodnie z wspólnie przyjętymi zasadami,
- d) zachowuje się kulturalnie wobec rówieśników,
- e) aktywnie współpracuje w grupie podczas tworzenia plakatu,
- f) wykonuje estetyczny plakat,
- g) wdraża zasady dobrego zachowania w szkole.

Cele wychowawcze

Uczennica / Uczeń:

- a) rozwija umiejętność komunikowania się,
- b) zyskuje pewność siebie w sytuacjach społecznych,
- c) dokonuje wglądu w proces uczenia się.

Metody: praca indywidualna i grupowa, praca z tekstem i obrazem, metoda aktywizująca.

Środki dydaktyczne: karty pracy, prezentacja genial.ly, sketchnotka, wierszyk, filmik.

Opis przebiegu lekcji z określeniem etapów

W KLASIE

ETAP WSTĘPNY

1) Poniżej znajduje się historyjka przedstawiająca negatywne zachowania, niezgodne z zasadami savoir-vivre. Można ją wykorzystać jako przyczynek do rozmowy na temat zachowania uczniów w szkole: Co było niegrzeczne? Czego należy unikać? Jak mogłaby wyglądać historyjka z prawidłowymi zachowaniami?

Historyjka w wersji filmowej jest dostępna na stronie internetowej oraz bezpośrednio w prezentacji.

Kacperek, lat 11. Uczeń klasy piątej.

Jak każdego dnia budzik zadzwonił o 7:00, ale Kacper postanowił jeszcze chwilę pospać. Obudził się o 7:38. Do szkoły nie miał daleko. Szybko wstał, ubrał dżinsy i bluzę (z plamą po farbach). Dzień wcześniej była plastyka, na której malowali obrazy jesieni. Niestety, nie zauważył wyprasowanych ubrań, które przygotowała mu mama. Dzisiaj w szkole ma odbyć się uroczysta akademia z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

Kacperek pędem pobiegł do szkoły. Dotarł o 7:58. W drzwiach spotkał pana rzemieślnika. Przepchnął się przed pana Piotra, nie zdążył zmienić obuwia ani zostawić kurtki i pobiegł do klasy. Po drodze na korytarzu nauczyciele szli na lekcje. Udawał, że ich nie widzi i szukał swojej klasy. Zapomniał, że dzisiaj zamiast matematyki mają geografię i nie mógł znaleźć swoich kolegów. Chodził od drzwi do drzwi, zaglądał i nic nie mówił. Wreszcie znalazł swoją klasę. Był spóźniony. I to o 8 minut! Wszedł, usiadł w ławce i tyle. Rozglądał się i zauważył, że wszyscy uczniowie mają na sobie stroje galowe. A on? No cóż, poplamiona bluza i dżinsy... Teraz sobie przypomniał – Święto Niepodległości.

2) Przedstawienie celu lekcji: NaCoBeZu.

Dzisiaj na lekcji dowiedziecie się, jak należy zachowywać się podczas powitania, rozmowy, w kontaktach z rówieśnikami oraz podczas pobytu w szkole.

ETAP GŁÓWNY

1) Podczas powitania obowiązują następujące zasady:

Witaj innych słowami „Dzień dobry”, „Cześć”.

Pamiętaj o uśmiechu.

Pierwszy pozdrawia ten, kto wchodzi.

Kiedy spotykasz znajomą osobę, przywitaj się. Nie mijaj jej bez powitania.

Przy powitaniu wyjmij ręce z kieszeni.

W drzwiach przepuść osobę starszą.

Wybierz te, do których nie zastosował się Kacper.

Odpowiedzi:

Witaj innych słowami „Dzień dobry”, „Cześć”.

Pierwszy pozdrawia ten, kto wchodzi.

Nie mijaj znajomej osoby bez powitania.

W drzwiach przepuść osobę starszą.

W ZAŁĄCZNIKU NR 2 znajdują się zasady obowiązujące podczas powitania. Uczniowie wycinają je i wklejają na przygotowane miejsce na brystolu A0. Schemat plakatu, który można wykorzystać podczas wykonywania projektu, znajduje się w ZAŁĄCZNIKU NR 1.

2) Przedstaw uczniom drugą część opowiadania.

Kacper czuł się zawstydzony. Na dodatek pani zapytała go, dlaczego się spóźnił. Chłopiec nie wstał, bał się, że Pani zobaczy plamy na jego bluzie. Nauczycielka go upomniata. Kacper zarumienił się i zaczął tłumaczyć, dlaczego się spóźnił i zapomniał o stroju galowym. Speszony wstał i patrzył na swoje buty. Buty, które też nie były czyste, bo spiesząc się do szkoły, wszedł w kałużę z błotem. Pomyślał, że dzisiaj na pewno nie będzie to jego ulubiony dzień... .

Zadanie: Poniżej znajdują się zasady dobrego zachowania podczas rozmowy. Uczniowie układają wyrazy z rozsypanki w prawidłowej kolejności. Ćwiczenie w wersji interaktywnej można także znaleźć w prezentacji genial.ly lub na stronie internetowej www.wychodzimypozaschamaty.pl. W ZAŁĄCZNIKU NR 3 znajdują się poniższe zasady podzielone na słowa, tak aby uczniowie mogli je wyciąć i ułożyć. Poprawne odpowiedzi należy wkleić w przygotowane miejsce na dużej karcie.

Podczas rozmowy utrzymuj kontakt wzrokowy.

Wstań, gdy rozmawiasz z osobą dorosłą.

Zwracaj się do osoby dorosłej „Pani”, „Pan”.

Czekaj na swoją kolej – przerywanie wypowiedzi innym jest niegrzeczne.

Zasłoń usta, kiedy ziewasz.

Przed rozmową wypluj gumę do kosza na śmieci.

Zakończ jedzenie przed rozmową.

Sprawdzanie godziny w trakcie rozmowy sugeruje, że to cię nudzi.

Dłubanie w uchu, nosie i zębach jest niestosowne.

3) Przedstaw uczniom trzecią część opowiadania i porozmawiaj o zachowaniu Kacperka.

Zadzwoił dzwonek. Kacperek wybiegł z sali. Wpadł na młodszego kolegę i potrącił go. Nie chciał z nikim rozmawiać. Ola zapytała, czy może mu pomóc. Chłopak nie odpowiedział. Był zdenerwowany. Podczas następnej lekcji pani z geografii zapytała Olę o cechy krajobrazu Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Ola nie знаła odpowiedzi. Kacper zaczął bić brawo. Tymek, z którym siedział Kacper, zwrócił mu uwagę: „Co ty robisz? A ty znasz odpowiedź?”. Kacperek znowu się zawstydził.

Poniżej zamieszczone są zasady dobrego zachowania w stosunku do innych, np. rówieśników.

Zadaniem uczniów jest ułożenie zasad w kolejności alfabetycznej i umieszczenie ich w odpowiednim miejscu na plakacie. Zasady do wklejenia na plakat znajdują się w ZAŁĄCZNIKU NR 4.

(2.) Jeżeli sprawiłeś komuś przykrość, byłeś niegrzeczny, niechcący coś zrobiłeś — przeproś.

(4.) Mów: *proszę, przepraszam, dziękuję* — wtedy okazujesz szacunek.

(3.) Mów prawdę.

(1.) Bądź koleżeński i życzliwy.

(6.) Pomagaj innym.

(5.) Niewiedza kolegów i koleżanek lub popełniona gafa to nie powód do wyśmiewania ich.

4) Przedstaw uczniom czwartą część opowiadania i wykorzystaj ją do krótkiej pogadanki.

„Dość tego” – pomyślał Kacperek. Podeszedł do Oli i przeprosił ją za swoje zachowanie i słowa. zaproponował, że razem mogą powtórzyć geografię, bo on tego też nie potrafi. Tym bardziej że nimi za tydzień mają sprawdzian. Umówili się o godzinie 16:30 w domu Oli. Chłopak włożył swoją nową bluzę z logiem ulubionej drużyny koszykówki. Sprawdził, czy buty są czyste. Kacperek punktualnie zadzwonił do drzwi. Przyniósł ze sobą podręcznik, zeszyt i nowy atlas geograficzny, który dostał w prezencie od cioci na urodziny.

Uczniowie uzupełniają zdania podanymi wyrazami. Samodzielnie wpisują je w puste miejsca:

**brzydkich, kartkówce, nauczyłeś, najwięcej,
wykonuj, punktualny, ściąganie, język**

Zadanie znajduje się w ZAŁĄCZNIKU NR 5.

Bądź punktualny.

Starannie wykonuj polecenia.

Na sprawdzianie i kartkówce napisz to, czego się nauczyłeś – ściąganie to rodzaj oszustwa.

Staraj się osiągać najwięcej, ile potrafisz.

Dbaj o język. Używanie brzydkich wyrazów jest niekulturalne.

ETAP KOŃCOWY

Podsumowanie.

Nauczyciel wraz z uczniami odsłuchuje wierszyk nagrany na prezentacji genial.ly lub czyta wydrukowany ZAŁĄCZNIK NR 6.

Realizacja scenariusza POZA KLASĄ

CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ?

Wychowawca 1 tydzień wcześniej informuje rodziców o planowanych zadaniach w ramach realizacji innowacji „wychodziMY_poza_schemaTY”, które będą realizowane na terenie szkoły.

Wychowawca wyznacza uczniom czas na wykonanie zadania – 1 dzień, 2 dni lub nawet cały tydzień. Czas wykonywania zadania można ustalić wspólnie z uczniami.

Uczniowie samodzielnie wypełniają kartę, która stanowi jednocześnie podsumowanie i rodzaj samooceny. Karta pracy znajduje się w ZAŁĄCZNIKU NR 7.

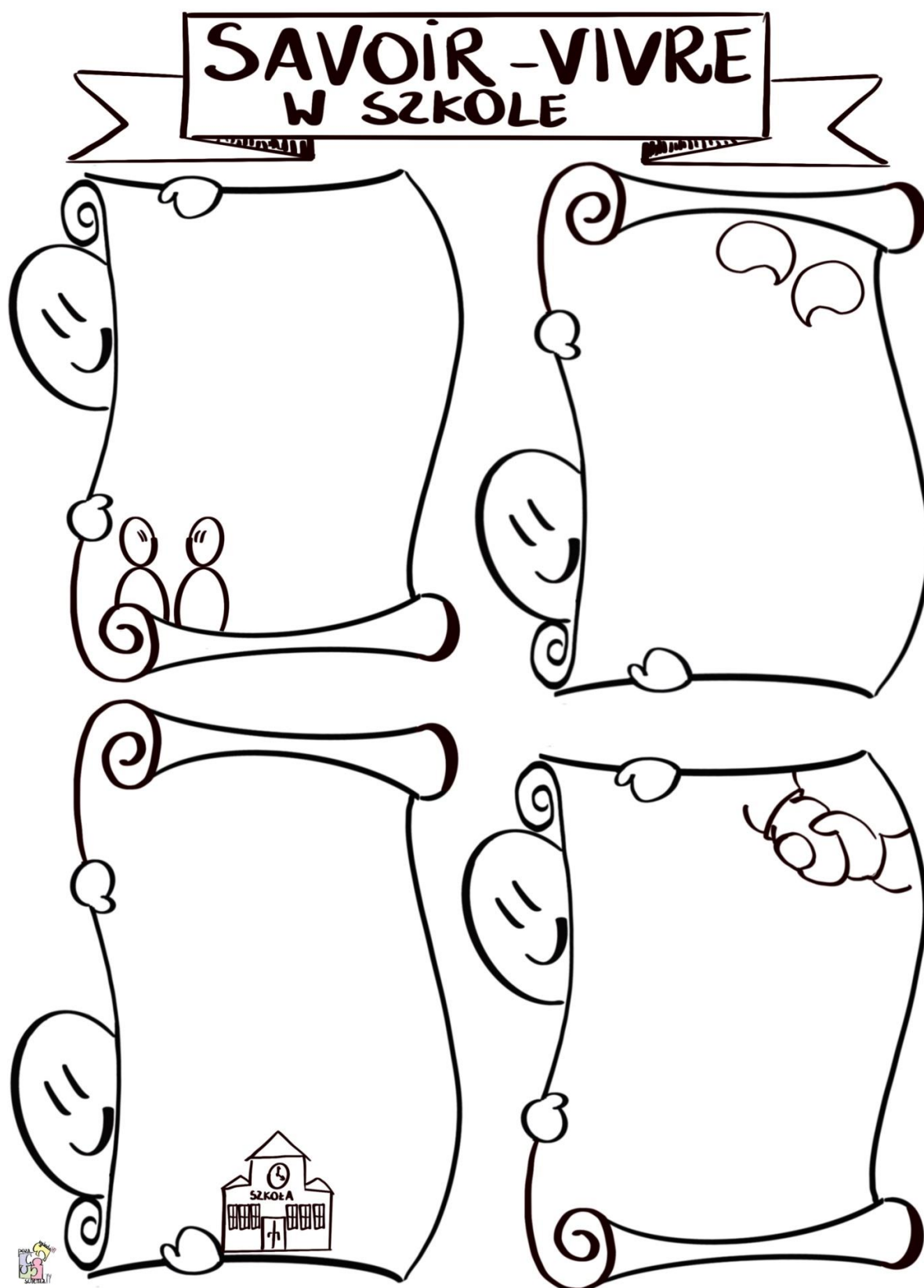
W DOMU

Nauczycielu, poinformuj i zachęć uczniów do zaglądnięcia na stronę <https://wychodzimyposaschematy.pl/> na której znajdują dodatkowe ćwiczenia i zadania podsumowujące zrealizowane treści.

Na stronie, w zakładce DLA UCZNIA, znajdują się:

- a) sketchnotka;
- b) nagrany wierszyk;
- c) filmik rysunkowy;
- d) ćwiczenia interaktywne.

ZAŁĄCZNIK NR 1

1 Schemat plakatu

**Witaj innych słowami „Dzień dobry”,
„Cześć”.**

Pamiętaj o uśmiechu.

Pierwszy pozdrawia ten, kto wchodzi.

**Kiedy spotykam znajomą osobę,
witam się.**

**Nie mijamy osoby znajomej bez
powitania.**

Przy powitaniu wyjmij ręce z kieszeni.

W drzwiach przepuść osobę starszą.

ZAŁĄCZNIK NR 3

rozmowy kontakt	Podczas	wzrokowy
utrzymuj .		
gdy , dorostą	osobą	rozmawiasz z
Wstań .		
się „Pani”	Zwracaj dorosłej osoby „Pan” ,	do .
wypowiedzi	kolej niegrzeczne	jest – na
innym przerywanie	Czekaj swoją	.
kiedy Zastój ,	ziewasz	usta .
na kosza	Przed śmieci	wypluj rozmową do
gumę .		
rozmową przed	Zakończ jedzenie	.
rozmowy to godziny nudzi ,	że cię trakcie w	
Sprawdzanie	sugeruje .	
uchu zębach	niestosowne	Dłubanie jest w ,
i nosie .		

ZAŁĄCZNIK NR 4

Jeżeli sprawiłeś komuś przykrość, byłeś niegrzeczny, niechcący coś zrobiłeś — przeproś.

Mów: *proszę, przepraszam, dziękuję* — wtedy okazujesz szacunek.

Mów prawdę.

Bądź koleżeński i życzliwy.

Pomagaj innym.

Niewiedza kolegów i koleżanek lub popełniona gafa to nie powód do wyśmiewania ich.

**brzydkich, kartkówce, nauczyłeś, najczęściej,
wykonuj, punktualny, ściąganie, język**

Bądź .

Starannie polecenia.

Na sprawdzianie i napisz to, czego się
 — to rodzaj oszustwa.

Staraj się osiągać , ile potrafisz.

Dbaj o . Używanie wyrazów jest
niekulturalne.

ZAŁĄCZNIK NR 6

„Savoir-vivre w szkole”

Dzisiaj uczniowie nasi nabierają ogłady
i poznają dobrego zachowania w szkole zasady.
A żeby w codziennych kontaktach uniknąć zakłopotania,
trzeba wiedzieć, jak się zachować podczas powitania.
Słowami „dzień dobry” lub „cześć” wita się ten, kto wchodzi —
bez pozdrowienia obok znajomego nie przechodzi.
Należy też pamiętać, żeby podczas rozmowy
utrzymywać z rozmówcą swoim kontakt wzrokowy.
I jeszcze rąk w kieszeniach wtedy nie trzymamy,
starsze osoby w drzwiach, przechodząc, przepuszczamy.
Zasada też jeszcze jedna od dzisiaj będzie nowa,
żeby na co dzień wypowiadać najważniejsze słowa:
„proszę”, „przepraszam”, „dziękuję”, kiedy wypada,
przecież wtedy korona z głowy nikomu nie spada!
Trzeba też mówić prawdę, być koleżeńskim, życzliwym,
nic z tego obowiązkiem nie jest dokuczliwym.
Ponadto uczciwym dobrze jest być i punktualnym,
co ważne też w świecie realnym, nie tylko wirtualnym.
Bo dobre zachowanie jest jak zębów mycie —
dzięki niemu łatwiejsze i lepsze jest nasze życie!

ZAŁĄCZNIK NR 7**Uczennico, Uczniu!****Przed Tobą zadanie, na którego wypełnienie masz 1 dzień / dni w szkole.****Zadanie, które masz zrealizować, polega na wdrożeniu w szkole jak największej liczby zasad dobrego wychowania.****Które z poniższych reguł udało ci się zastosować? Narysuj uśmiechniętą buźkę przy zrealizowanym zadaniu.**

	J
1. Podczas wejścia do szkoły zastosuj zasadę pierwszeństwa (przepuść w drzwiach osoby dorosłe wchodzące lub wszystkie osoby wychodzące).	
2. Powiedz głośno DZIEŃ DOBRY po wejściu do szkoły.	
3. Powiedz każdemu spotkanemu na korytarzu szkolnym nauczycielowi DZIEŃ DOBRY.	
4. Pamiętaj o uśmiechu podczas powitania.	
5. Bądź punktualny.	
6. Wstań podczas przywitania z nauczycielem na początku lekcji.	
7. Wstań podczas odpowiedzi na pytanie nauczyciela.	
8. Podczas lekcji pracuj w ciszy, bez przeszkadzania innym.	
9. Podnieś rękę, czekaj na swoją kolej, nie przerywaj innym.	
10. Podczas rozmowy utrzymuj kontakt wzrokowy.	
11. Bądź miły i kulturalny w stosunku do rówieśników.	
12. Podczas pracy na lekcji pracuj samodzielnie i wykorzystuj swoją wiedzę.	
13. Dbaj o język.	
14. Dbaj o właściwą postawę w trakcie rozmowy, powitania.	
15. Podziękuj za pomoc.	

Od 15 do 11 zasad

Możesz być dumny! Znasz i stosujesz zasady Savoir-vivre. Jesteś MISTRZEM! Inni powinni się od Ciebie uczyć. Może twój przykład pomoże innym.

Od 10 do 6 zasad

Jesteś na dobrej drodze, aby zostać MISTRZEM! Wystarczy, abyś na co dzień częściej stosował zasady Savoir-vivre. Pamiętaj, że zawsze jest dobry czas, aby popisać się ich znajomością.

Od 5 do 0 zasad

Musisz jeszcze popracować nad stosowaniem w codziennym życiu zasad dobrego zachowania. Postaraj się zapamiętać jak najwięcej reguł i stosować je za każdym razem, gdy masz okazję.